

OVERORDNET PROJEKTINFORMATIONER

Tilskudsmodtager: Landdistriktsudvalget i Sønderborg Kommune

Projektitel: Øget cykelpendling på vejen mod bæredygtige landsbyer

Projektnummer: CP13P-014

Dato for evalueringsrapportens udarbejdelse: 10. juli 2015

VURDERING/OPGØRELSE AF PROJEKTETS FORVENTEDE EFFEKTER:

Mere Cykeltrafik:

Målet var, at 20 % a deltagende husstande giver udtryk for ved projektafslutningen, at de kan klare sig med 1 bil i forhold til 2 biler i dag.

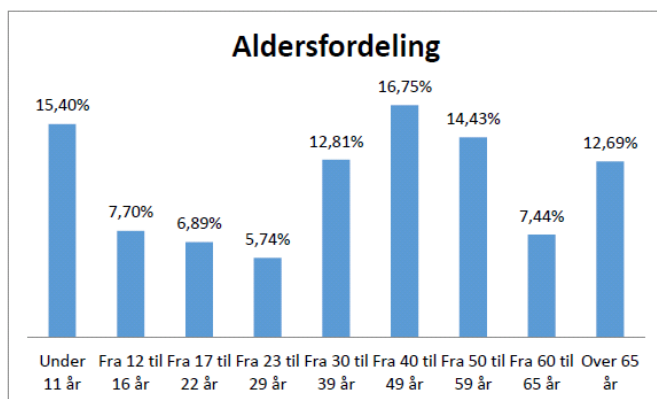
Da projektets gennemførelse med etablering af aflåste cykelbokse/cykelskur netop er overstået, har det ikke været muligt at måle en effekt.

Den første november vil blive indsendt resultatet af en spørgeskemaundersøgelse blandt borgerne i Dynt-Skelde-Gammelgab – dette udskydes til den 1. december iflg. aftale.

Efter en spørgeskemaundersøgelse blandt de 252 husstande i Dynt-Skelde-Gammelgab (fra 22/10 – 15/11), hvor ca. 18 % har besvaret diverse spørgsmål omkring kørselsvaner kan konstateres, at kun en lille del af husstandene benytter cyklen til arbejde/fritid/socialt formål. Opgørelse vedhæftet – bemærk opsamling til højre for tabellerne.

Dermed er et stort potentiale for at indføre positive tiltag, der kan øge cyklismen. Landsbylauget har i august indsendt en ansøgning til kommunen om etablering af en cykelsti til Broager, idet vejforholdene ikke er optimale. Dette skal ses i en sammenhæng med de aflåste parkeringsmuligheder og en øget frekvens af busafgange. Samlet set motiverende faktorer, som på sigt fremmer cyklismen frem for bilismen for den del af befolkningen (unge til ungdomsuddannelser og arbejdsduelige pendlere) der har behov for daglig transport.

Indbyggere	
Husstande	252
Personer	631

Ovennævnte figur viser, at der er en stor andel af børn under 11 år (15,4%) og en gruppe af 12 – 16 år (7,7%) der ikke falder ind i målgruppen for cykelparkering. Voksne i den arbejdsdygtige alder (30 – 59 år) er respondenter i undersøgelsen for cykling til/fra arbejde, hvor de er potentielle brugere af cykel og bus-

forbindelserne. Folk, der cykler i fritiden, til sociale arrangementer m.m. falder også udenfor målgruppen for cykelparkeringen.

4 måneder efter opsætning af 6 cykelbokse er 1 udlånt, og der er to nøglebrikker udlånt til parkering i den aflåste del af venteværelset. Disse personer er unge mennesker i alderen 17 – 29 år, der benytter offentligtransport i forbindelse med ungdomsuddannelse.

Om få år, når de mange børn kommer i overbygningen / ungdomsuddannelser i Sønderborg, er forventningen, at antallet af cyklister til bussen i Broager stige – og dermed også efterspørgslen efter aflåste parkeringspladser. Fra 2016/2017 forventes bussen at afgå fra Broager station mod Nordborg hver 15. min., hvilket må forventes at øge antallet af passagerer – de fleste cyklister. Der er ingen personer, der tager privatbilen til busstationen og fortsætter med bussen.

Målet om, at 20% kan klare sig med 1 bil i forhold til 2 ved projektets begyndelse, er dermed ikke opfyldt i skrivende stund (få måneder efter opsætning af de aflåste cykelparkeringmuligheder).

Om 5 år vil det være interessant at lave samme analyse, da befolkningstal og ændret infrastruktur peger i dén retning, at flere kan klare sig med 1 bil i forhold til 2. Sammenhængen mellem vejforhold, parkeringsforhold, afgangsfrekvens for kollektiv transport m.m. spiller en stor rolle og skal derfor ses som en helhed.

Mindre Cykeltyveri:

Opnået pga. låsemuligheder

Mindre biltrafik:

Opnået pga. 1/2 times kørsel med bussen. Der ligger en ansøgning til kommunen fra Landsbylauget i Dynt-Skelde-Gammelgab om en cykelsti, der yderligere vil sænke biltrafikken. Desuden påbegyndes et projekt i september, hvor målet er at få flere personer til at bruge kollektiv trafik – her tænkes i helheder med både cyklister, landsby-delebil og landsbybus.

Forbedret tryghed og oplevet sikkerhed:

Opnået pga. muligheder for aflåst cykelparkering samt ombygninger ved motorvejsrampen på Kær Halvø.

Ændringer af cykelforholdene ved tilkørslen til Kær Halvø og Forbedret skiltning:

Disse ønsker blev opfyldt af Vejdirektoratet, der på baggrund af ansøgningen blev opmærksom på problemstillingen ved motorvejsrampen. Vejdirektoratet har udbedret dette og projektet modtog en accept på en budgetændring. Det afsatte beløb blev brugt til indkøb af to el-cykler, der kunne øge motivationen til mere el-cyklisme.

Forbedret fremkommelighed:

Dette er opnået i projektet via indkøb af to el-cykler. Cyklisterne kan øge afstanden pga. hjælpe fra motoren. Den 21. september arrangeres en konference med fokus på el-cykler og deres positive virkning på det sundhedsmæssige.

Øvrige:

Det store fokus på sikkerhed, fremkommelighed, energimæssige og sundhedsmæssige aspekter ved mere cyklisme frem for bilisme, har haft afgørende betydning for de initiativer, der er igangsat i landsbyerne i Sønderborg. Effekterne og resultaterne indgår direkte i udrulning til flere områder i kommunen og i flere følgeprojekter.

UDDYBNING:

1. ETABLERING AF AFLÅSTE CYKELSKURE I BROAGET:

Effekt: Mindre cykeltyveri og forbedret tryghed og oplevet sikkerhed.

På baggrund af borgerønsker er taget initiativ til at sørge for aflåst cykelparkering i Broager, så incitamentet til at benytte cyklen til busholdepladsen er øget væsentligt. Konkret er indkøbt 6 cykelbokse med lås og plads til individuel parkering. Disse er opstillet udenfor venteværelset på Broager Station. Sideløbende med projektet er indført 1/2 times kørsel på buslinjen mellem Broager – Sønderborg – Nordborg. Derudover er etableret aflåste båse til cykler med plads til 8 cykler og brik-lås inde i venteværelset. Ombygningen er netop gennemført og markedsføringen intensiveres fra skoleåret 2015 – 2016. Det har derfor ikke på nuværende tidspunkt været muligt at registrere ændringer i transportvanerne, da ombygning er meget ny.

Tryghedsfølelsen ved cykelparkering i et aflåst område er øget væsentligt.

2. FORBEDRING AF SKILTNING:

Ønsker om forbedring af skiltning blev imødekommet samtidig med udbedringer af rampen ved motorvejen mellem Kær og Sønderborg. Dette punkt blev derfor ændret til at indbefatte indkøb af to el-cykler til Kær Landsbylaug til udlåning blandt borgerne.

El-cyklerne er indkøbt i efteråret 2014 og har næsten været udlånt hele tiden. Lånetiden har været op til 1 mdr's varighed. Fra marts har de konstant været udlånt. Cyklerne har kørt ca. 700 km og sparet CO₂-udslip fra bilen. Alle lånerne har udtrykt begejstring over forsøget og overvejer at købe egen el-cykel. Det er derfor for tidlig at måle den direkte effekt, men på sigt kan man forvente at disse interesserede borger vil udskifte bil nummer 2 med en cykel.

3. ØGET TRAFIKSIKKERHED PÅ EN CENTRAL FÆRDESÅRE TIL HALVÅEN KÆR:

Vejdirektoratet har lavet udbedringer på rampen ved motorvejen efter at være blevet gjort opmærksom på problemet via denne ansøgning.

4. EFFEKTER PÅ SIGT:

Øget interesse for el-cykler på Kær med afsmittende effekt på hele kommunen bl.a. ved præsentation og afprøvning af cyklerne den 7. juni 2015 ved arrangementet "Vi cykler i dag" og den 21. september ved konferencen "Hvordan får vi flere op på el-cyklerne?"

Konferencen skal være med til at få flere borgere i Sønderborg Kommune til at vælge el-cykler. Indholdet sætter fokus på glæden ved at cykle. Konferencen understøttes af sundhedspolitikken, idrætspolitikken, cykelhandleplanen og ProjectZero's fokus på Grøn Transport. Landdistriktsudvalget er medarrangør.

Endelig er opnået støtte fra Trafikstyrelsens pulje: "Alternativ kollektiv transport i yderområderne", hvor målet er via et analyse- og demonstrationsprojekt at udvikle bæredygtige transportkoncepter til øget fleksibilitet i den kollektive transport i Sønderborg Kommune. Her indgår sammenhængen mellem cykling, cykelparkering, dele-biler og dele-busser samt kollektiv trafik.

Som en yderligere effekt har de fire landsbylaug på Broagerland indledt et samarbejde om øget cykelturisme og deraf følgende øget fokus på cyklisme og cykelforhold. Derudover arbejder landsbylauget i Dynt-Skelde-Gammelgab for en oplyst cykelsti mellem Skelde og Broager på den gamle jernbane. Det aflåste cykelskur er et vigtigt element i disse planer.

Det er konstateret, at fokus på øget cyklisme som et middel til at arbejde med bæredygtige landsbyer, har haft en positiv effekt på omstillingen blandt borgerne. Både med hensyn til mindre privatbilisme, offentlig transport, det sundhedsmæssige og miljømæssige aspekt.

KONKLUSION:

Det er vurderingen fra Landdistriktsudvalget i Sønderborg Kommune, at de forventede vil blive opfyldt på lidt længere sigt, da projektføreløbet har været kort. Derimod kan erfaringerne fra dette projekt direkte implementeres i følgeprojekter og kampagner. Dette har været en uforudset effekt af stor væsentlighed.

KONTAKT:

Connie M. Skovbjerg
Landdistriktskoordinator

Sønderborg Kommune
Sekretariat for landdistrikter
Alsion 2, 6400 Sønderborg
Tlf: 28 89 80 21
Mail: cskb@sonderborg.dk